

Biotheek Netknipsels #128 – 13 oktober 2005

Tja, ik kan het niet laten, nog een poll: Vilt, het Vlaams infocentrum over landbouw, organiseert momenteel een poll met de vraag 'Moeten regionale overheden GGO-vrije zones kunnen afbakenen?' Het stemt ons tot vreugde dat de ruime meerderheid hierop 'JA' antwoordt. Soms spijt het mij dat wij Vlamingen zo stug (lijken te) reageren op nieuwigheden. Maar hier vind ik het heerlijk. Stug, stugger, stugst.

In Amerika waait een heel andere wind. Vorige week kon ik nog melden dat er 'per vergissing' genetisch gemanipuleerde varkenlapjes verorberd waren. Deze week gaan ze alweer een stapje verder: ze denken eraan kloonvlees simpelweg op de markt te brengen. Iemand bezwaar?

Hartelijke groet,

Petra Tas
Projectcoördinator de Biotheek

In dit nummer:

NATIONAAL

Persbericht: Opendeurweekend Duurzame Ontwikkeling - BioForum vraagt staatssecretaris Els Van Weert ten huwelijk

Jongeren drinken biologische Puit

Gezonde voeding

Groene Voeten zoekt landbouwgezinnen in Brabant

Chiquita-bananen krijgen label Rainforest Alliance

Dialoogavonden GGO's: GGO's: helpen zij de honger uit de wereld?

INTERNATIONAAL

NL - Biologische omzet stabiel in 2e kwartaal; marktaandeel stijgt verder

NL - Nederland blij met de uitspraak EU-hof over genteelt

NL - Onderzoek gezondheidseffecten biologisch

D - Natuurcosmetica weer als beste

F - OGM: confidentialité sur les études sanitaires

Suède - Déficit de bananes bio

UK - pas assez de lait biologique en 2006

UK - Low fertility: The daddy of all problems

Tsjechië - des produits bio à l'honneur

Roemenië - Small organic market growing

Roemenië - "Teelt van GGO's loopt uit de hand in Roemenië"

Bulgarije - Plan bio annoncé pour la Bulgarie

Oostenrijk - Nieuwe brochure Biolandbouw in Oostenrijk

Armenië - organic conference in Armenia in november

Amerikanen overwegen toelating kloonvoedsel

NATIONAAL

Persbericht: Opendeurweekend Duurzame Ontwikkeling - BioForum vraagt staatssecretaris Els Van Weert ten huwelijk

Opendeur BioForum en biomarkt, Berchem Station op zaterdag 22 oktober

Tijdens het weekend van 22 en 23 oktober viert Vlaanderen het **feest van de Duurzame Ontwikkeling**. Ook BioForum, de koepelorganisatie van de biologische landbouw en voeding, doet mee want biologisch telen en eten is duurzaam.

Op zaterdag 22 oktober vindt op het stationsplein van Berchem (officieel het Burgemeester E. Ryckaertsplein, dat bijna heraangelegd is) een **biomarkt** met randanimatie plaats. Om 14u. geeft **staatssecretaris Els Van Weert** het startschot voor de feestelijkheden.

Daarbij zal ze door BioForum op symbolische wijze **ten huwelijk** worden gevraagd, want duurzaam en bio gaan hand in hand en vormen een natuurlijk stel. BioForum wil ideeën uitwisselen om duurzaamheid te verankeren in de samenleving en in het beleid. Zo pleit BioForum voor een bioconsumentenkaart die bio voordeliger maakt voor de consument, voor de opname van bioproducten in de catering van de federale overheden (bijvoorbeeld biologische fairtradekoffie serveren op ministeries en in overheidsgebouwen) en voor de opname van BioForum in de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling. BioForum hoopt op een vurig jawoord...

Bioplein

Op het **bioplein** kunnen bezoekers die dag hun biologische aankopen doen en genieten van randanimatie, zoals kindergime, een knutsel- en tekenhoek met wedstrijd, hapjes en drankjes. BioForum houdt opendeur. Bezoekers kunnen er terecht met al hun vragen over bio of ze kunnen ook gewoon gezellig komen proeven van overheerlijke pompoensoep of terrassen bij een zalig glas biobier.

Meer informatie: www.bioforum.be of www.komeenslangsbijdo.be

bron: biotheek, 13/10/2005

Jongeren drinken biologische Puit

Het Waasland is nog maar eens een nieuw streekbier rijker. De Jeugdbond voor Natuur & Milieu (JNM) serveerde zaterdagavond voor het eerst het biologische bier Puit aan de deelnemers aan het nazomerfeest van de vereniging.

Jeugdbond voor Natuur & Milieu lanceert nieuw streekbier

Sint-Niklaas

"We liepen al lang rond met het idee om een eigen biologisch bier te laten ontwikkelen door huisbrouwer Kris Boelens uit Belsele", vertelt Brecht De Meulenaer van JNM Waasland. Hij nam samen met Pieter-Jan Nys en Gorik Verstraeten het initiatief voor de lancering van het nieuwe streekbier. "Het leek ons een ideale gelegenheid om dat te doen naar aanleiding van het jaarlijkse nazomerfeest waarvoor wij dit jaar verantwoordelijk waren. Wie hielden het project geheim voor de andere leden tot op het moment van de effectieve presentatie."

De initiatiefnemers kozen voor een biologisch bier, omdat volgens hen dergelijk product niet gemakkelijk te vinden is. "Het sluit bovendien goed aan op de doelstellingen van onze vereniging. Puit bestaat uit de vier essentiële bestanddelen waaruit een bier hoort te bestaan:

gerst, water, hop en gist, zonder toevoeging van wat dan ook. Zelfs de zuurtegraad van het water werd niet aangepast. Onze tripel is allemaal puur natuur", lichten de jongeren toe.

Vitamine B

De naamkeuze stelde hen geen problemen. "Een kikker is het symbool van onze vereniging. De naam Puit was snel gevonden. Hij klinkt ook leuk. Het is zeker niet onze bedoeling om het bier te commercialiseren. Van het eerste brouwsel zijn voor de officiële lancering 37 bakken van 24 flessen gebotteld. We hopen vooral dat we het bier binnen onze vereniging van 2.600 leden in heel Vlaanderen kunnen verdelen. Er zijn fuiven, kampen en andere activiteiten genoeg", blikken Pieter-Jan, Gorik en Brecht vooruit. Ze zijn in ieder geval tevreden over het brouwsel.

"Wij wilden een bier met een neutrale smaak. Het is brouwer Boelens gelukt om daaraan te voldoen. Puit bevat een grote hoeveelheid vitamine B. Kortom: Puit, een smaak die vooruit springt", vatten de jongeren in een slogan samen.

bron: Gazet van Antwerpen, 10/10/2005

Gezonde voeding

De Welzijnsdienst van Herselt organiseert in samenwerking met LOGO Zuiderkempen, Vormingplus, KWB en KVLV Ramsel het project 'Aan tafel'. Ook de gemeentelijke milieudienst participeert in het project, dat gezonde voeding wil promoten. Cursisten maken op een speelse manier kennis met biologische voeding en landbouw. Op een educatieve manier wil het project aantonen hoe gezonde voeding tot een betere gezondheid kan leiden. Het project begint op 10 oktober en sluit op 16 oktober af met een dag boordevol activiteiten.

bron: Gazet van Antwerpen, 08/10/2005

Groene Voeten zoekt landbouwgezinnen in Brabant

Ecolife, Cera en het provinciebestuur van Vlaams-Brabant zijn op zoek naar honderd gezinnen of alleenstaanden uit elf gemeenten van de Brabantse Kouters die bereid zijn om drie maanden lang duurzaam en milieuvriendelijker te leven. Bedoeling van het project is dat de deelnemende gezinnen zuiniger zouden omspringen met het milieu en de band met de regionale land- en tuinbouwers versterken. Zij kunnen kiezen tussen een pakket mogelijke **tips**.

Eerder streken de Groene Voeten neer in de Westhoek, het Meetjesland en het Antwerpse Rivierland. Het gaat om streken waar nog veel land- en tuinbouw aanwezig is. Het project Groene Voeten streeft naar duurzame gedragsverandering bij de consumenten. "We moedigen mensen bijvoorbeeld aan om rechtstreeks bij de boer te kopen", zegt projectverantwoordelijke Tine Baert. "Zo krijgt de boer een eerlijke prijs en als klant weet je wat je eet. De producten zijn verser en hoeveerverkoop veroorzaakt geen afvalberg".

Bezieler achter het project is Cera. De organisatie trok 250.000 euro uit voor 5 Groene Voeten-campagnes die verspreid over het land lopen. Het allereerste project van Groene Voeten vond plaats in de Westhoek tussen oktober 2003 en februari 2004. 121 gezinnen schreven zich toen in, waaronder 11 land- en tuinbouwgezinnen. Bij de start van bleek dat de deelnemende gezinnen een ecologische voetafdruk hadden van 5,5 ha en dat dit op het einde van het project daalde tot 5,3 ha. De voetafdruk van de gemiddelde Belg bedraagt ongeveer 6,7 ha.

Op de startmeeting op 23 oktober in Londerzeel geven de honderd deelnemende gezinnen hun beginsituatie in. Op die manier bepalen ze hun huidige ecologische voetafdruk uitgedrukt in vierkante meter. Het project loopt van november tot januari in Asse, Grimbergen, Kapelle-op-

den-Bos, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Vilvoorde en Zemst. Het provinciebestuur trekt 4.500 euro uit ter ondersteuning van de campagne in Vlaams-Brabant.

Meer informatie: **Groene Voeten**, tel 078/15 16 22

(nvdr: een van de zes tips die de organisatoren geven is het kopen van biologisch vlees en melk)

bron: www.vilt.be, 12/10/2005

Chiquita-bananen krijgen label Rainforest Alliance

Chiquita plakt vanaf volgende week naast zijn eigen logo nog een groen label met een kikkertje op de bananen. Het gaat om het keurmerk Rainforest Alliance, dat staat voor een milieuvriendelijke en sociaal verantwoorde productie. "Wie voortaan Chiquita-bananen koopt, moet weten dat hij ethisch verantwoorde bananen koopt", zegt Michel Loeb, de directievoorzitter van Chiquita Europa, in De Tijd.

Chiquita is met een marktaandeel van 46 procent de grootste verkoper van bananen in ons land. De voorbije jaren moest de bananenproducent het onderspit delven tegen andere bananen, die er een beter imago op na hielden. Chiquita kwam meermaals in een negatief daglicht omdat het te veel pesticiden gebruikte en omdat de werkomstandigheden voor de arbeiders in Latijns-Amerika slecht waren.

"We zijn al in 1992 beginnen praten met Rainforest Alliance. We hebben eerst onze eigen plantages aangepakt. Daar halen we een derde van onze bananen op. Daarna was het de beurt aan onze leveranciers. Intussen hebben al meer dan 80 procent van de boeren met wie we samenwerken ook het label van de Rainforest Alliance op zak. Meer dan genoeg om de volledige Europese markt van duurzame bananen te voorzien", aldus George Jaksch, de verantwoordelijke voor Duurzame Ontwikkeling van Chiquita. Om aan de eisen van de Rainforest Alliance te voldoen, moeten worden voldaan aan zo'n 200 criteria, gaande van scholing voor kinderen, huisvesting, medische zorg, veiligheid op de werkplek tot milieubewuste maatregelen.

Het label van Rainforest Alliance is relatief onbekend in België. Toch verkoopt ook de supermarktketen Colruyt al koffie dat het keurmerk draagt. Op de vraag waarom Chiquita niet voor een meer bekend keurmerk heeft gekozen, zoals Max Havelaar, antwoordt Loeb: "Het zou inderdaad makkelijker zijn voor de consument. Maar Rainforest Alliance werkt niet op dezelfde manier als Max Havelaar. Het keurmerk Max Havelaar is er voor de kleine boeren en waarborgt een minimumprijs. Chiquita werkt vooral met grote bananenproducenten. We zijn dus aanvullend", vindt Loeb.

"sfeer is volledig omgeslagen"

De inlijving van het kikkerlabel is niet de enige inspanning die Chiquita geleverd heeft. De bananenproducent sloot ook een baanbrekende overeenkomst met betrekking tot arbeidsrechten met regionale en internationale vakbonden. "Alles samen heeft het ons miljoenen gekost", zegt Jaksch. "Maar door ons volume kunnen we toch garanderen dat de prijzen niet omhoog zijn gegaan. Duurzaam ondernemen hoeft niet per se zoveel duurder te zijn. We geloven dat het ons op de lange termijn net meer zal opbrengen", legt de topman van Chiquita uit. "Terwijl we vroeger eerder verdoken werkten, gooien we nu al onze deuren open. Iedereen die wil, mag onze plantages bezoeken en met onze arbeiders gaan praten. De sfeer bij Chiquita is volledig omgeslagen".

bron: www.vilt.be, 12/10/2005

Dialogavonden GGO's: GGO's: helpen zij de honger uit de wereld?

Je hebt al van GGO's (Genetisch Gewijzigde Organismen) gehoord, maar je weet niet echt waar het over gaat. Je wil weten welke landen al verbouwen en over welke gewassen het gaat (soja, maïs, koolzaad...). Je wil geïnformeerd zijn als producent of als consument. Je wil weten of ggo's mogelijkheden bieden om de honger in de wereld te bestrijden.

Ggo's zijn meer dan ooit actueel. Europa heeft de eerste ggo-maïsrasen goedgekeurd. Vlaanderen maakt regels op om gangbare landbouw te laten bestaan naast biologische en ggo-landbouw. Indische en Chinese boeren verbouwen ggo-katoen. De meerderheid van de Argentijnse soja is ggo-soja.

Vanuit Ieder Voor Allen stellen we ons in de eerste plaats de vraag of ggo's de voedselzekerheid van kleine familiale boeren in ontwikkelingslanden kunnen vergroten. Om hier een beter zicht op te krijgen, organiseert Ieder Voor Allen samen met Landelijke Gilden en Boerenbond Dialoogavonden over ggo's en honger in de wereld.

Voor elke provinciale Dialoogavond nodigen we andere sprekers uit die hun ervaringen en meningen over ggo's zullen brengen. De verscheidenheid in panelleden garandeert een waaier aan standpunten en ervaringen. Na het panelgedeelte is telkens voldoende ruimte voorzien voor een dialoog met het publiek. We hopen dat de aanwezigen zich achteraf beter een eigen mening kunnen vormen over ggo's en de eventuele mogelijkheden voor kleine boeren in ontwikkelingslanden. We heten alle geïnteresseerden van harte welkom op deze boeiende Dialoogavonden in oktober telkens om 20u.

Alle aanwezigen krijgen gratis de Ieder Voor Allen-brochure 'Helpt gentechnologie honger uit de wereld?' ter waarde van zes euro.

Meer info: Inge Vermeiren, Ieder Voor Allen, 016 28 60 55 of bij een provinciale consulent Landelijke Gilden of Boerenbond.

Vlaams-Brabant, Dialoogavond 'GGO's en honger in de wereld', 18 oktober, 20u, Zaal Flandria, Steenhuffeldorp 56, Steenhuffel

Moderator: John Vandaele, redactie MO*

Panel: Jos Matthijs, Boerenbond hoofdbestuur, Johan De Tavernier, CABME, Centrum voor Agrarische Bio- en Milieu-Ethiek, Kraft Foods (onder voorbehoud), René Custers, Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie, Kristof Volckaert, Ieder Voor Allen, ngo die kleine boeren in ontwikkelingslanden ondersteunt.

Meer info: Hugo Vleugels, 016 28 61 53

Limburg, Dialoogavond 'GGO's en honger in de wereld', 25 oktober, 20u, OC Rapertingen, Luikersteenweg 395, Hasselt

Moderator: Alma De Walsche, redactie MO*

Panel: Jos Matthijs, Boerenbond hoofdbestuur, Karen Simal, Greenpeace, Fedis (Federatie Distributieondernemingen), Kristof Volckaert, Ieder Voor Allen, ngo die kleine boeren in ontwikkelingslanden ondersteunt.

Meer info: Luc Vanoirbeek, 011 27 83 01

West-Vlaanderen, Dialoogavond 'GGO's en honger in de wereld', 26 oktober, 20u, KATHO, Wilgenstraat 32, Roeselare, Ism de opleiding Bachelor Agro- en biotechnologie

Moderator: John Vandaele, redactie MO*

Panel: Jan Vandoorsselaere, KATHO, opleiding Bachelor Agro- en Biotechnologie, Jos Matthijs, Boerenbond hoofdbestuur, Karen Simal, Greenpeace, ALPRO (onder voorbehoud), Kristof Volckaert, Ieder Voor Allen, ngo die kleine boeren in ontwikkelingslanden ondersteunt.

Meer info: Bart Dochy, 051 26 03 81

bron: BBconsult, Ignace Deroo, 10/10/2005

Uw bio-agenda deze week

van woensdag 5 oktober 2005 - tot zaterdag 15 oktober 2005

Week van de Fair Trade

Van 5 tot 15 oktober 2005 organiseren de toonaangevende organisaties op vlak van eerlijke handel (o.a. Oxfam-Wereldwinkels, Fair Trade Organisatie, Maya Honing en Max Havelaar) de Week van de Fair Trade. Bedoeling van dit initiatief is om zoveel mogelijk mensen te informeren over eerlijke handel en hen duidelijk te maken welke impact de verkoop van eerlijke producten op de producenten in het Zuiden heeft. Daarom worden op alle plaatsen waar fair trade producten te koop zijn acties ondernomen om het gamma in de kijker te zetten.

website: <http://www.fairtrade.be>

vrijdag 14 oktober 2005

Biomarkt

Plaats : Plein voor het stadhuis, Liersesteenweg 1, Mortsel, Tijd : 16.00 - 20.00 uur

Organisatie : stad Mortsel in samenwerking met FV BioBoulevard, Merelstraat 10, 2590 Berlaar

Bioboeren en Bioverwerkers die op deze markten willen staan kunnen contact opnemen met Jacques Cochez - cochez.stevens@telenet.be - tel. 0484/29 07 69 of Hilde Sannen - hildesannen@pandora.be - gsm 0485/79 09 99

zaterdag 15 oktober 2005

Boerentoeren

Op zaterdag toert Wervel rond met een bus en bezoekt enkele regionale landbouwbedrijven. Er wordt een rondleiding gegeven en soms valt er ook wat te proeven. 's Middags samen lunchen. Het platteland (opnieuw) ontdekken is de leuke en dit op een aangename maar ook leerrijke wijze. En krijg je goesting om wat plaatselijke en dus superverse landbouwproducten mee te nemen, dit kan tegen een gunstige prijs.

Toer 4 :

- appels en peren in Rijkevorsel, volgens de geïntegreerde landbouw

- legkippen in Loenhout, op biologische wijze

- eierkoekenmaaltijd

- melkkoeien en melkautomaat in Kalmthout, met omega 3

Plaats : vertrek om 10 uur aan het station van Berchem (kant van het plein)

Tijd : van 10 tot 18 uur

Prijs : volwassenen 15 euro, kinderen 10 euro (minstens een week op voorhand inschrijven !)

Organisatie : Wervel

Info : 0495 / 12 44 33

e-mail: info@boerentoeren.be

dinsdag 18 oktober 2005

Dialoogavond "GGO's en honger in de wereld" - Provincie Vlaams-Brabant

Voor meer info zie bovenaan in deze agenda.

Plaats : Zaal Flandria, Steenhuffeldorp 56, Steenhuffel

Info : Hugo Vleugels : 016 / 28 61 53 - Inge Vermeiren : 016 / 28 60 55

zaterdag 22 oktober 2005

Opendeurdag bij Bioforum/Biotheek

Onder impuls van Staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling Els Van Weert doet Bioforum mee aan het Opendeurweekend voor Duurzame Ontwikkeling.

Voor die gelegenheid halen we de marktkramers van BioBoulevard naar het stationsplein van Berchem waar ook Bioforum gevestigd is. In de Bioforumkantoren kan u een hapje en een drankje proeven, uw kindjes laten grimeren tot gevaarlijke leeuwen en fladderende vlinders, ons informatie aanbod ontdekken en kennismaken met onze medewerkers.

U bent welkom!

Meer info: Anja Madou 03 286 92 70

e-mail: anja.madou@bioforum.be

Voor meer info en voor het volledige rapport van het project "Hoe GGO-contaminaties vermijden en hoe ermee omgaan indien ze toch voorkomen" kunt u terecht bij Leen Laenens, leen.laenens@bioforum.be, 03/2869262.

bron: biotheek, permanent

INTERNATIONAAL

NL - Biologische omzet stabiel in 2e kwartaal; marktaandeel stijgt verder

De biologische markt blijft meer dan stabiel in een inzakkende foodmarkt. Ten opzichte van het tweede kwartaal in 2004 bleef 'biologisch' in omzet uitgedrukt vrijwel gelijk: 114 miljoen euro tegenover 115 miljoen vorig jaar. De totale levensmiddelenomzet daalde in het tweede kwartaal met 5% naar 5,8 miljard euro. Het marktaandeel biologisch steeg daardoor. Met name de natuurvoedingswinkels deden het goed met een omzetgroei van 6%.

Verkoop biologische vleeswaren schiet omhoog

Een belangrijk aandeel in de omzet van biologisch heeft de productgroep vlees. De omzet van biologisch vlees is in het tweede kwartaal toegenomen met 0,5%. In dezelfde periode daalde de omzet van gangbaar vlees en vleeswaren met ruim 3,5%. Met name de verkoop van de biologische vleeswaren zorgt voor omzetsijging. Door verruiming van het assortiment binnen diverse supermarktformules is de omzet in deze categorie met ruim 40% toegenomen ten opzichte van het tweede kwartaal 2004. De overige vleescategorieën realiseerden een omzet die vergelijkbaar is met het tweede kwartaal 2004.

Biologisch brood is in trek

De omzet van biologisch brood is ruim 11,5% gestegen. Vooral in de speciaalzaken wordt meer aandacht aan het biologische brood gegeven, maar ook binnen de supermarkten stijgt de omzet van biologisch brood sterk.

Omzet AGF, zuivel en eieren daalt

Door de lage aardappelprijzen daalde de omzet van biologische aardappelen met circa 20%. Bij de biologische groenten daalde de omzet met ruim 1,5%. De productgroep biologisch fruit steeg wel met maar liefst 6%.

De omzet van de biologische dagverse zuivel is tussen het tweede kwartaal van 2004 en 2005 gedaald met 0,5%. De biologische eieren hebben het moeilijk met een omzetsdaling van 30%. De omzetten in de totale foodmarkt zijn met name gedaald door prijsverlagingen.

Areaal

Het areaal biologische landbouw is gedaald met circa 0,9%. Biologische producten van Nederlandse bodem worden in Nederland maar met name ook in het buitenland afgezet. Nederlandse biologische boeren ondervinden meer en meer concurrentie vanuit landen waar biologische producten tegen lagere prijzen op de markt worden aangeboden. In het algemeen kan gezegd worden dat het landbouwareaal in Nederland onder druk staat.

Meer aandacht voor houdbare producten nodig

Het zijn traditiegetrouw de versgroepen waarin biologisch het best vertegenwoordigd is (gemiddeld 2,8% marktaandeel). In de houdbare producten is er nog achterstand. In de Task Force Marktontwikkeling Biologische Landbouw, die is opgericht om het marktaandeel biologisch te verhogen naar 5% eind 2007, zal met name deze productcategorie in de toekomst meer aandacht krijgen.

bron: www.biologica.nl, 10/10/2005

NL - Nederland blij met de uitspraak EU-hof over genteelt

Het ministerie van LNV steunt het standpunt van de Europese Commissie dat regio's geen gmo-vrije regio's mogen aanwijzen. Nederland vindt dat 'alle vormen van landbouw' moeten zijn toegestaan, verklaart een woordvoerder van ministerie.

Vandaag sprak het Europese Hof van Justitie zich uit in een zaak tussen de Commissie en de regio Opper-Oostenrijk. Die laatste had tegen de zin van Brussel een verbod uitgevaardigd tegen genetisch

gemanipuleerde teelt. Maar dat mag niet, vindt het Hof.

De uitspraak heeft geen gevolgen voor de genteelt in Nederland. Voor de teelt van dergelijke gewassen sloten verschillende landbouworganisaties als LTO en PlatformBiologica vorig jaar een overeenkomst.

Uitgangspunt daarvan is dat boeren en andere organisaties hierover zoveel mogelijk zelf op lokaal niveau afspraken maken. Het convenant voorziet wel in bufferzones tussen velden met genetisch aangepaste gewassen en gewone planten om de reguliere gewassen te beschermen tegen vervuiling

bron: nieuwsgrazer.nl, 05/10/2005

NL - Onderzoek gezondheidseffecten biologisch

Nieuw Onderzoek naar gezondheidseffecten biologisch voedsel

Het onderzoek wordt uitgevoerd met kippen. Het voer wordt uitgebreid onderzocht en bij de dieren zelf wordt gekeken naar de weerstand en naar diverse orgaanfuncties. Het onderzoek zal twee jaar duren en wordt uitgevoerd door het Louis Bolk Instituut in samenwerking met RIKILT, Wageningen Universiteit, TNO en buitenlandse instituten. Het onderzoek wordt gefinancierd door het ministerie van LNV, Rabobank en Triodos Bank.

Biologisch geproduceerd voedsel wordt vaak in verband gebracht met een betere gezondheid voor de consument. Onderzoek hiernaar is echter schaars. Er zijn weliswaar bij herhaling in biologische producten hogere gehalten gevonden aan gunstige stoffen, zoals meer vitamine C en fenolen in fruit en meer omega-3-vetzuren en CLA's in melk, maar er is nauwelijks onderzoek gedaan bij dieren en mensen naar de effecten van biologisch voedsel op de gezondheid. Een complicerende factor is dat het begrip 'gezondheid' moeilijk definieerbaar is en dat het niet bekend is waar mogelijke gezondheidseffecten aan afgelezen kunnen worden.

Met het nieuwe onderzoek wordt beoogd om geschikte biomarkers te krijgen, om te achterhalen naar welke orgaanfuncties men moet kijken. Eén van de gezondheidsparameters die onderzocht wordt is de toestand en het functioneren van het weerstandsvermogen.

Het onderzoeksplan is ontworpen onder leiding van het Louis Bolk Instituut

bron: Louis Bolk Instituut, geknipt uit Biofood online, 10/10/2005

D - Natuurcosmetica weer als beste

Natuurcosmetica weer als beste getest

Anti-rimpelcrèmes kunnen het voorkomen van de huid oppervlakkig verbeteren en kleine rimpels optisch laten verdwijnen – tegen de diepere rimpels staan zij echter machteloos. Toch verdienen zeven van de door Ökotest geteste 27 producten het cijfer 'zeer goed'. waaronder weer natuurcosmetica: Martina Gebhardt Happy Aging crème, Laveré Hydro Sensation Anti Ageing Energy hydraterende creme en Logona Age Protection Antirimpel Fluid.

bron: www.Bio-Markt.info, geknipt uit biofood online, 10/10/2005

F - OGM: confidentialité sur les études sanitaires

Début 2005, le Comité indépendant de recherche et d'information sur le génie génétique (CRII-GEN), présidé par Corinne Lepage, avait obtenu, après 18 mois de procédures, des études sanitaires sur les risques liés aux OGM. Il avait demandé à l'époque la levée du secret industriel sur les tests de toxicité des OGM. Mais l'Etat français, dans une note adressée à la Commission européenne le 19 septembre, demande que ces études restent confidentielles.

Plus d'informations <<http://www.novethic.fr/novethic/site/article/index.jsp?id=95406>>

bron: du sol à la table, mail info, n. 85, 12/10/2005

Suède - Déficit de bananes bio

Les normes d'importations européennes conduisent à un déficit de bananes biologiques, notamment pour Banankompaniet, la plus grande entreprise de bananes biologiques de Suède. Selon Anders Cotrell, son entreprise pourrait multiplier ses ventes par trois si ses importations lui en donnaient les moyens. Il ajoute qu'il sera difficile de satisfaire la demande dans les conditions actuelles, particulièrement lorsque la campagne en faveur des bananes bios développée par le SNF (entreprise suédoise opérant en faveur de la protection de la nature) sera lancée.

Banankompaniet importe actuellement 5 millions de kilos de bananes bio chaque année, ce qui signifie qu'environ 12% des bananes importées sont de nature biologiques. Pour pouvoir augmenter les importations, l'entreprise doit renégocier des licences très onéreuses.

[Davantage d'informations](#)

<http://www.frenchfoods.com/php/actualite/informations_article.php?id=1345&am=1>

bron: du sol à la table, mail info, n. 85, 12/10/2005

UK - pas assez de lait biologique en 2006

Au Royaume-Uni, le Président de l'OMSCo (Coopérative des Fournisseurs de Lait Biologique) Nicholas Saphir, prévient qu'un manque pourrait survenir en 2006 dans le pays si les prix ne sont pas augmentés. M. Saphir explique que la demande de lait biologique n'a cessé d'augmenter depuis mars 2005 (+50%) et qu'en conséquence l'industrie laitière ne sera pas en mesure de faire face à cette demande si elle continue dans ces directions, à moins que les prix n'augmentent. Afin de ralentir la demande de lait biologique, Nicholas Saphir s'attend à une hausse des prix de la grande distribution.

[Plus d'infos](#) <http://www.frenchfoods.com/php/actualite/informations_article.php?id=1359>

bron: du sol à la table, mail info, n. 85, 12/10/2005

UK - Low fertility: The daddy of all problems

Millions of men suffer from low fertility - and many have no idea. But cutting down on fast food and avoiding tight pants can help revive your sperm count.

Male fertility is plunging. And nearly one in 10 men may be suffering, according to a survey published last month. The Male Fertility Study, compiled by Norwich Union Healthcare from a survey of GPs, suggests that 2.5 million British men are affected, and many do not even know they may be at risk.

The scale of the problem was first recognised in 1991 when a Danish study found that sperm counts of Western men had fallen by about half in 50 years. Almost 15 years later, scientists are still trying to explain it. Male fertility can be far more changeable than in women. Unlike women - who are born with a finite number of eggs - men are continually producing sperm.

But samples from the same men taken as little as a month apart can vary dramatically. "We've had patients whose sperm has been fine. But on the day of their IVF treatment, the man has had little or no sperm at all because he's had a bad bout of flu," says Dr Iwan Lewis-Jones, a consultant andrologist at the Liverpool Women's Hospital and an expert in male infertility. Here are some of the other things that scientists believe may have an effect on male fertility...

FAST FOOD

If you happen to be partial to convenience or fast food - which is often packed full of "hidden soy" - you may be heading for a host of fertility problems. Scientists believe chemicals in the soya bean mimic oestrogen.

Dr Sheena Lewis, who conducted the latest research, says chemicals found in soya appear to lower sperm count and affect the ability of sperm to swim. "The results concern us," she says.

DRIVING (...) TRAFFIC POLLUTION (...) LAPTOPS (...) MOBILE PHONES (...) NAPPIES (...)

PESTICIDES

In 2001, 225 Argentinian men who had attended an infertility clinic were tested and interviewed and a clear link was found between those exposed to pesticides and those with sperm levels well below the limit for male fertility.

The men who were exposed to pesticides also had higher levels of two female sex hormones in their system. The results, according to the French research institute Inserm, suggest that pesticides have a toxic effect on the testicles and other sex glands.

Professor Harry Moore says, "The biggest concern is that it seems that semen quality may not return, even when exposure ceases."

SMOKING (...) TIGHT PANTS AND HOT TUBS (...) CAFFEINE (...) WATER (...)

OVEREATING (...) SEAFOOD (...)

bron: The independent, 10/10/2005

Tsjechië - des produits bio à l'honneur

C'est au cours d'une soirée brillante que 4 produits bio ont été primés fin septembre à Prague. Nadace, la fondation pour l'environnement, a décerné ce prix pour la 5e année consécutive. Cette année, le 1er prix revient à Jan et Hana Zemanova d'Albio pour un pain de leur boulangerie. Le prix est doté de 20.000 couronnes tchèques, soit 650 EUR. D'autres récompenses ont été accordées pour du jambon, du fromage et un mélange tout-prêt à cuire. La remise des prix a lieu pendant les journées d'action bio de Tchéquie, qui ont duré tout septembre (comparable aux Printemps bio en France).

bron: du sol à la table, mail info, n. 85, 12/10/2005

Roemenië - Small organic market growing

In contrast to the organic area in Romania, which was 75,000 ha in 2004 and is expected to grow appreciably this year by some 35 % to 100,000 ha, the sale of organic products in Romania has been minimal until now. A large share of Romanian organic production is intended for export. About 20 % of organic milk products are exported and some 95 % of vegetable products and honey. The countries of destination are Germany, Switzerland, Holland and Italy. Last year, Romania exported organic goods worth one million EUR.

Local organic production offers mainly vegetables, cheese, butter and eggs. The price of organic products is between 14 % and 40 % above the conventional price. According to a report from ZMP, Ekoconnect Information Bulletin No. 4 expects growth to rise to 3 million EUR this year. www.ekoconnect.org

<<http://redirect2.mailingwork.de/redirect.php?id=182446&U=ODM1MzU%3D>>

bron: Biofach Newsletter n. 105, 07/10/2005

Roemenië - "Teelt van GGO's loopt uit de hand in Roemenië"

De teelt van genetisch gemodificeerde gewassen loopt uit de hand in Roemenië. Dat zegt niet alleen Greenpeace maar ook een gewezen topman van de Amerikaanse agroreus Monsanto, die zes jaar geleden GGO-soja in het Oost-Europese land introduceerde. "Ik heb er toen voor gewaarschuwd dat het land daar niet klaar voor was, maar men heeft mij niet willen volgen. Nu krijg ik gelijk", zegt Davros Dima aan De Morgen.

Monsanto introduceerde zijn GGO-soja in Roemenië in 1999. Uit veldonderzoek van Greenpeace blijkt dat er veel meer GGO-gewassen zijn aangeplant dan de autoriteiten vermoeden. "Officieel

is de helft van de 140.000 hectare soja die dit jaar geplant werd, genetisch gewijzigd. Volgens de landbouworganisaties is dat echter zo voor 90 procent van de soja. Wij troffen in tien van 42 districten gensoja aan die illegaal geteeld wordt", zei Gabriel Paun, campagneleider voor Greenpeace, maandag in Boekarest.

Ook aanwezig op die persconferentie was Davros Dima. Gecontacteerd door De Morgen legt de gewezen manager bij Monsanto uit wat er gebeurd is. "De genetisch gewijzigde soja is te vroeg en in te grote hoeveelheden in Roemenië geïntroduceerd, terwijl de controle nagenoeg onbestaande was. De Roemeense wetgeving was ontoereikend, de infrastructuur om de zaadverkoop te registreren en de teelt te controleren was, en is nog altijd, heel gebrekkig. Men beschikt niet eens over labs om analyses uit te voeren en er is te weinig personeel voor de registratie en de controle", zegt hij vanuit Boekarest.

Roemeense boeren die GGO-zaad kopen, mogen het voor meerdere oogsten gebruiken, maar niet doorverkopen. De illegale verkoop tiert echter welig en is er grotendeels de oorzaak van dat de zaak uit de hand loopt. Door de onderlinge vermenging van zaden tijdens transporten is bovendien de conventionele sojateelt besmet geraakt. "Men kan het onderscheid niet meer garanderen tussen genetisch gewijzigde gewassen, conventionele en biologische gewassen en niemand weet precies waar de GGO-teelten gelokaliseerd zijn", zegt Dima.

De ongecontroleerde verspreiding dreigt het land ook zuur op te breken bij de toetreding tot de Europese Unie. De EU hanteert strenge regels voor de invoer en teelt van GGO's. Producten moeten geëtiketteerd worden zodra ze meer dan 0,9 procent GGO's bevatten en er zijn ook strenge regels voor de tracering van landbouwproducten, zaken die het land in de huidige omstandigheden niet kan waarmaken. "In die omstandigheden blijft de EU-markt gesloten voor alle Roemeense soja, genetisch gewijzigd én conventioneel, en moeten de Roemeense boeren wellicht niet rekenen op Europese landbouwsubsidies", vreest Dima.

www.vilt.be, 11/10/2005

Bulgarije - Plan bio annoncé pour la Bulgarie

Le 5e festival de l'agriculture bio a eu lieu à la mi-septembre à Sofia en Bulgarie. Nihat Kabil, le ministre de l'agriculture, y a promis que le projet du plan de développement pour l'encouragement de l'agriculture bio pour les années 2006-2013 serait présenté au gouvernement d'ici le mois de décembre.

A l'occasion du festival, diverses herbes aromatiques, des produits laitiers, des animaux, du miel et d'autres produits apicoles ont été présentés au cours d'un salon spécialisé.

Les fermiers bio bulgares se sont rassemblés pour la 5e année consécutive pour la fête de l'agriculture bio qui se tient dans le Parc Sud de Sofia. Les organisateurs ont décerné des primes pour la Plus Belle Vache de l'Année.

Le miel, surtout celui fait à la maison, jouit d'une réputation particulière dans le pays: en effet, beaucoup de gens sont apiculteurs, que ce soit de profession ou en amateurs. La Sofia News Agency nous précise qu'il y a différentes qualités de miel: à base de citronnier ou d'étamines de pins, des rayons de miel mélangés à des noix – utilisés pour sucrer ou servis en plat sucré.

bron: du sol à la table, mail info, n. 85, 12/10/2005

Oostenrijk - Nieuwe brochure Biolandbouw in Oostenrijk

Het Oostenrijkse Ministerie van Landbouw heeft einde september 2005 een nieuwe brochure over de biolandbouw in Oostenrijk uitgegeven. De overzichtelijke brochure is voor eenieder bedoeld die zich snel over dit thema wil informeren. Ze is opgedeeld in 5 delen. In het eerste deel wordt uitgelegd wat biolandbouw eigenlijk is. Deel 2 gaat dieper in op het wettelijke kader,

de controles en de etikettering van bioproducten. Het derde deel levert een aantal recente statistische gegevens. Deel 4 gaat dieper in op de successtory van de biolandbouw in Oostenrijk en de bio-actieprogramma's. Deel 5 is dan weer een "vraag en antwoord"-katern.

De Oostenrijkse biowetgeving stoelt volledig op de EU-verordening 2092/91. Naast controles op de naleving van de bioverplichtingen door onafhankelijke controle-instanties, worden er ook controles doorgevoerd door het Oostenrijkse betaalorgaan Agrarmarkt Austria (AMA). 95% van alle Oostenrijkse boeren krijgen via de AMA biosubsidies, waarvoor strenge regels moeten worden opgevolgd. Qua etikettering is voor bioproducten in Oostenrijk enkel de omschrijving "aus biologischer Landwirtschaft" toegelaten voor producten die voor 100% uit de biolandbouw stammen. Het woord "biologisch" mag ook vervangen worden door "organisch-biologisch", "biologisch-dynamisch" of "ökologisch". Bijkomend mag ook het woord "bio" op de verpakking worden aangebracht. Wanneer een product voor minder dan 70% uit biologische ingrediënten bestaat, mag op het etiket niet meer worden verwezen naar de biolandbouw. Om een onderscheid te maken tussen basisingrediënten die uit Oostenrijk of uit het buitenland stammen, lanceerde de AMA het bio-garantie-label. Wanneer de ingrediënten voor 100% uit Oostenrijk stammen, krijgt het product het label "Bio Austria". Wanneer een aantal of alle ingrediënten uit het buitenland stammen wordt het label "Bio" gehanteerd.

Einde 2004 telt Oostenrijk 19.826 bioboeren. Dit betekent dat 11,2% van de Oostenrijkse boeren bioboer zijn. Het biolandbouwareaal omvat 13,5% van het totale Oostenrijkse landbouwareaal. Een Oostenrijks biobedrijf is gemiddeld 18 ha groot. Een groot deel van de Oostenrijkse bio-oppevlakte zijn blijvende weiden. Niettemin neemt het Oostenrijkse bioakkerbouwareaal langzaam maar gestaag toe. Tussen 2000 en 2004 groeide het biolandbouwareaal jaarlijks gemiddeld met 20.000 ha. Anno 2004 telt Oostenrijk een biolandbouwareaal van 344.916 ha, waarvan 130.547 ha akkerbouw. Van de 19.826 Oostenrijkse bioboeren krijgen er 19.272 subsidies in het kader van het Oostenrijkse ÖPUL-programma. Binnen dit programma werd er in 2004 alleen al voor de maatregel "biolandbouw" 90 miljoen Euro uitbetaald. Uit het gehele ÖPUL-budget gingen er in totaal 157 miljoen Euro naar de bioboeren (23% van de middelen). Oostenrijk blijft in Europees vergelijk, qua biolandbouw, één van de belangrijkste spelers. Vooral ook omdat de consument en de handel er "bio"-vriendelijk zijn. De supermarkten halen er 5% van hun omzet uit de verkoop van bioproducten.

Het succes van de biolandbouw in Oostenrijk steunt op 4 pijlers :

1. de kleingestructureerde landbouw in het land laat toe dat een aantal boeren (vooral in berg- en benadeeld gebied) zich met idealisme op de biolandbouw gaat toeleggen,
2. de steunmaatregelen voor de biolandbouw (vooral via het ÖPUL-programma) zijn in Oostenrijk niet van de minste (157 miljoen Euro in 2004, waarvan 50% door de EU wordt gefinancierd),
3. alle Oostenrijkse handelsketens bieden een pallet bioproducten aan (meestal eigen merken) vanwege de vraag van de consument,
4. de Oostenrijkse consument is van nature uit erg milieubewust en patriotisch, en neigt er al eens toe bioproducten in zijn inkoopwagentje te leggen.

Sedert januari 2005 zijn alle Oostenrijkse bioboerenverenigingen lid van de overkoepelende vereniging "Bio Austria". Deze representeert 2/3 van de Oostenrijkse bioboeren. Het Oostenrijkse Ministerie van Landbouw heeft momenteel een geambitioneerd bio-actieprogramma lopen dat de vermarkting en de promotie van bioproducten tot doel heeft.

De brochure (48 blz. in het Duits PDF) kan gedownload worden op
http://gpool.lfrz.at/gpoollexport/media/file/biologische_Landwirtschaft_in_Oe_2005.pdf

bron: Maandbericht uit Wenen van de Vlaamse Landbouwrap voor Oostenrijk, 06/10/2005

Armenië - organic conference in Armenia in november

The project "Fruitful Armenia" aims to contribute to securing sustainable growth in Armenia and expanding its domestic wealth baseline. Agriculture accounts for around 43 % of the national workforce and represents approximately 28 % of the Gross Domestic Production. Fruitful Armenia's (FAF) objectives and goals have already been presented to the President of the Republic of Armenia, the Minister of Agriculture and the Minister of Foreign Affairs. The first event scheduled for 17-18 November 2005 is a two-day conference during which a high-profile delegation will meet Armenian government officials and local key industry players to brainstorm on the underlying export options and opportunities in the agricultural sector, namely organic farming.

Information on the conference "Organic Food and Organic Farming in Armenia, Towards Partnership and Sustainable Growth" is available from Fruitful Armenia, Mark Alistair Beghian, tel +39 02 46.94 323, mab55@yahoo.com.

bron: Biofach Newsletter n. 105, 07/10/2005

Amerikanen overwegen toelating kloonvoedsel

De Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) staat op het punt om toe te staan dat melk en vlees van gekloonde dieren verkocht mag worden. De FDA doet al enkele jaren onderzoek en kondigde onlangs aan dat het "binnen enkele weken" een artikel zou publiceren in een wetenschappelijk tijdschrift over de resultaten van dat onderzoek. Dat schrijft het Agrarisch Dagblad.

Een dergelijke publicatie is ongewoon voor een regeringsinstantie die normaal zijn bevindingen en regels zelf openbaar maakt. De FDA gebruikte al een soortgelijke procedure in 1992 om transgene gewassen goed te keuren. Er zijn op dit ogenblik honderden gekloonde koeien, varkens en andere dieren in de Verenigde Staten.

De bedrijven die deze dieren "maken", mochten tot hiertoe het vlees van die dieren niet als voedsel op de markt brengen. Ze wachten op het officiële signaal van de FDA dat gekloonde dieren in niets te onderscheiden zijn van "gewone" dieren en dat hun vlees en melk dus gegeten en gedronken kunnen worden. Nog steeds volgens het Agrarisch Dagblad staat het vrijwel vast dat er al gekloonde dieren in de Amerikaanse voedingsketen terechtgekomen zijn. Op veeprijskampen worden bekroonde dieren vaak verkocht voor de slacht en bij die prijswinnaars zitten geregeld klonen, zo luidt het.

Een aantal bedrijven is intussen ver gevorderd met het klonen. Een firma in Texas beweert dat het kalveren kan produceren voor 6.500 euro per stuk.

www.vilt.be, 11/10/2005

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is het informatiepunt voor de biologische landbouw en voeding, te consulteren op www.biotheek.be U kan de Biotheek ook een vraag stellen via 078 151 152 of mijnvraag@biotheek.be.

Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Petra Tas en Dominique Joos. Nieuwtjes en evenementen kunnen steeds voor opname doorgestuurd worden aan petra.tas@bioforum.be. Momenteel wordt de

knipselkrant verzonden naar ruim 1600 relaties binnen de sector, de overheid en sympathisanten van de bioweek.

Aanmelden en uitschrijven kan via de website: surf naar www.bioforum.be/nieuwsbrief.asp of via een eenvoudig mailtje aan biotheek@bioforum.be.

Oude nummers kunnen opgevraagd worden bij biotheek@bioforum.be.